

पुराभिलेख संचालनालयातील अभिलेखांचे सुक्ष्मचित्रिकरणाचे
कामासाठी झालेल्या खर्चास वित्तीय मान्यता देण्याबाबत....
वित्तीय मान्यता - ६

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक - मपुवि-२०२४/प्र.क्र.९९(E-७८८६४५)/सां.का.२

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.

दिनांक : ३१ मार्च, २०२५.

- वाचा :**
१. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - मपुवि २०२४/प्र.क्र.९९/सां.का.२, दि. ०३.०७.२०२४.
  २. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - मपुवि २०२४ /प्र.क्र. ९९ /सां.का.२, दि. १९.०९.२०२४.
  ३. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - मपुवि २०२४/प्र.क्र.९९/सां.का.२, दि. ०१.०१.२०२५.
  ४. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - मपुवि २०२४/प्र.क्र.९९/सां.का.२, दि. १३.०१.२०२५.
  ५. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - मपुवि २०२४/प्र.क्र.९९/सां.का.२, दि. ०३.०२.२०२५.
  ६. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - मपुवि २०२४/प्र.क्र.९९/सां.का.२, दि. ०६.०३.२०२५
  ७. संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. जा . क्र . पुरा.संचा. /लेखा /प्रवि/२०२५/B-३३२२, दि. १९.०३.२०२५.
  ८. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक टीसीए १६०२०(११)१/२०२५(ई-१०४२११८) /अर्थस., दि. २९ मार्च, २०२५.

प्रस्तावना :

पुराभिलेख संचालनालयामध्ये सुमारे ४०० वर्षापासूनची ऐतिहासिक कागदपत्रे जतन करण्यात आली आहेत. मोडी, उर्दू, इंग्रजी, देवनागरी व पर्शियन अशा वेगवेगळ्या लिप्यांमध्ये ही ऐतिहासिक कागदपत्रे असून त्यांची संख्या १७.५० कोटी एवढी मोठी आहे. सन २०१०-११ पासून पुराभिलेख संचालनालयातील अभिलेखाचे सुक्ष्मचित्रिकरण करण्यात येत आहे. पुराभिलेख संचालनालयामार्फत अंदाजित १७.५० कोटी अभिलेखांपैकी आतापर्यंत एकूण ९,७४,४४,०५२ अभिलेखांचे सुक्ष्मचित्रिकरण करण्यात आले असून ७,७५,५५,१४८ इतक्या अभिलेखांचे सुक्ष्मचित्रिकरण करणे शिळ्क आहे.

सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात पुराभिलेख संचालनालयातील उर्वरित अभिलेखांचे सुक्ष्मचित्रिकरण करण्यासाठी ई-निविदा प्रक्रिया राबविण्यासाठी संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. तदनुषंगाने पुराभिलेख संचालनालयाकडून ई-निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आली असून, सदर ई-निविदा प्रक्रियेअंती संदर्भाधीन क्र. २ अन्वये में पृथ्वी सर्विसेस यांना पुराभिलेख संचालनालयातील अभिलेखांचे सुक्ष्मचित्रिकरण करण्याच्या निविदेस मान्यता देण्यात आली होती. तसेच संदर्भ क्र. २ अन्वये रु. ८,८९,९९,९७४/- (अक्षरी रूपये आठ कोटी, एकोणनव्वद लक्ष नव्याण्णव हजार नऊशे चौ-याहत्तर फक्त) इतक्या रकमेस वित्तीय मान्यता देण्यात आली. संदर्भ क्र. २,३,४,५ व ६ च्या शासन निर्णयान्वये आतापर्यंत सदर प्रयोजनाच्या अनुषंगाने एकूण रु. २३ कोटी इतक्या रकमेस वित्तीय मान्यता देण्यात आली आहे.

आता पृथ्वी सर्व्हिसेस यांचेकडून पुराभिलेख संचालनालयातील अभिलेखांच्या सुक्षमचित्रिकरणासाठी झालेल्या रु.६ कोटी इतक्या रक्कमेची देयके प्राप्त झाले असून सदर देयकाच्या प्रतिपूर्तीसाठी रु.६ कोटी इतक्या रक्कमेस वित्तीय मान्यता देण्याची विनंती संचालक, पुराभिलेख संचालनालय यांनी संदर्भ क्र. ७ च्या पत्रान्वये केली आहे. संदर्भाधीन क्र.८ च्या शासन निर्णयान्वये स्वातंत्र्याच्या अमृत महोस्तव योजनेमधून पुनर्विनियोजनाने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीतून वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षामध्ये पुराभिलेख संचालनालयातील उर्वरित अभिलेखांचे सुक्षमचित्रिकरणासाठी झालेल्या खर्चाची पृथ्वी सर्व्हिसेस प्रा.लि यांचेकडून सादर करण्यात आलेल्या देयकांची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी, वित्त विभागाकडून संचालनालयाच्या लेखाशिर्ष (२२०५ १८०१) (कार्यक्रम) १३- कार्यालयीन खर्च अंतर्गत BEAMS प्रणालीवर उपलब्ध करून दिलेल्या रु. ६,००,००,०००/- (अक्षरी रूपये सहा कोटी फक्त) इतक्या रक्कमेस सदर शासन निर्णयान्वये वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. सदरचा खर्च "मागणी क्र झेडडी-०२, २२०५, कला व संस्कृती (००) १०४ पुराना (०१) (०२) पुराभिलेख कार्यालय (२२०५ १८०१) (कार्यक्रम) १३- कार्यालयीन खर्च या लेखाशिर्षाखाली सन २०२४-२५ या वित्तीय वर्षातील मंजूर तरतुदीमधून भागविण्यात यावा.

०३. संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई यांना यासाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून, त्यांना अथवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यास या संबंधीच्या देयकावर स्वाक्षरी करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

०४. संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई यांनी सदर संस्थेस धावत्या देयकाची (Running Bill अदायगी करताना, काम निकषानुसार व समाधानकारकरित्या पूर्ण झाले आहे, तसेच करारनाम्यातील अटी व शर्तीची पूर्तता होत आहे, याची खातरजमा करून संस्थेस देयक अदा करावे.

०५. सदर शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. वि.अ.प. ५/२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग दोन, दि. १७ एप्रिल, २०१५ वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-एक, उप विभाग चार, अ.क्र.११ नुसार प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकाराच्या अधीन राहून व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२४७/२०२५/व्यय-१५ दि.२८.०३.२०२५ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

०६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२५०३३१९४४२५२९४२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने सांक्षाकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राने राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. अपर मुख्य सचिव (सांस्कृतिक कार्य) यांचे स्वीय सहायक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

२. उप सचिव (सां.का.२), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई.
४. अवर सचिव / कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. अवर सचिव / कक्ष अधिकारी (सां.का.२), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. महालेखापाल लेखा परीक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता महाराष्ट्र-१, मुंबई.
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
९. निवडनस्ती/सां.का.२